

2016-11-14

TJÄNSTESKRIVELSE
AFN 2016/964

Kommunstyrelsen

Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn

Yttrande till regeringen över delbetänkandet SOU 2016:73

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande över delbetänkandet Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn, SOU 2016:73, enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 14 november 2016

Sammanfattning

Den 7 november 2016 gick förslagen i föräldraförsäkringsutredningens delbetänkande *Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn* på remiss, bland annat till Nacka kommun. Utredningens föreslår åtgärder för att begränsa möjligheten att använda föräldrapenning för föräldrar som kommer till Sverige med barn. Syftet med begränsningen är att förkorta tiden för etablering på arbetsmarknaden.

I det föreslagna yttrandet tillstyrker Nacka kommun utredningens förslag om en begränsning av rätten till föräldrapenning. Nacka kommun anser i likhet med utredningen att förslaget kommer att innebära att fler nyanlända invandrare etableras snabbare på arbetsmarknaden. Den föreslagna förändringen är också positiv ur ett jämställdhets- och barnperspektiv. Förändringen kommer dock att leda till ökade kostnader för kommunen, framför allt för försörjningsstöd.

Ärendet

Regeringen beslutade den 4 februari 2016 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av reglerna för föräldraledighet och föräldraförsäkring. I uppdraget har ingått att analysera och föreslå åtgärder för att begränsa möjligheten att använda föräldrapenning för föräldrar som kommer till Sverige med barn, vilket redovisas i delbetänkandet. Begränsningen har till syfte att förkorta tiden före etablering på arbetsmarknaden. Regeringen föreslår att den nya begränsningsregeln i föräldrabalken ska träda i kraft den 1 juli 2017.

Utredningens slutbetänkande om en samlad översyn av reglerna om föräldraförsäkring och föräldraledighet ska redovisas senast den 1 oktober 2017.

Utredningens förslag

Utredningen föreslår att en begränsning av rätten till föräldrapenning knyts till tidpunkten för när ett barn blir bosatt i Sverige. Begränsningen föreslås utformas så att den ungefärligen motsvarar den mängd föräldrapenning som en genomsnittlig försäkrad använder efter barnets ettårs- respektive tvåårsdag.

Om ett barn blir bosatt i landet under barnets andra levnadsår ska föräldrapenning därför lämnas under högst 200 dagar sammanlagt för båda föräldrarna. Vid flerbarnsfödelse ska föräldrapenning lämnas under ytterligare högst 76 dagar för varje barn utöver det första. Om barnet i stället blir bosatt i landet efter det andra levnadsåret ska föräldrapenning lämnas under högst 100 dagar sammanlagt för båda föräldrarna. Vid flerbarnsfödelse ska föräldrapenning lämnas under ytterligare högst 38 dagar för varje barn utöver det första.

Föräldrar som flyttar tillfälligt från Sverige eller som omfattas av vissa särskilda skyddsregler¹ i Socialförsäkringsbalken kommer inte att omfattas av den föreslagna begränsningsregeln när de återvänder till landet eftersom de fortfarande anses bosatta här i den mening som avses i Socialförsäkringsbalken.

Föräldrar som däremot inte omfattas av dessa regler träffas av begränsningsregeln om de flyttar tillbaka till Sverige och blir bosatta här i landet efter barnets första levnadsår. Detta gäller även om föräldrapenning lämnats enligt huvudregeln innan familjen flyttade från Sverige.

Detsamma gäller föräldrar vars uppehållstillstånd löper ut och som därefter inte bedöms vara bosatta i Sverige men som sedan får ett nytt uppehållstillstånd efter barnets första levnadsår och som då återigen anses bosatta. Den personkrets som kommer att omfattas av begränsningsregeln är alltså föräldrar och barn som kommer från utlandet och som inte tidigare har bott i Sverige samt föräldrar och barn som flyttar tillbaka till Sverige efter bosättning utomlands. Det kan också handla om barn som flyttar till Sverige men där en eller båda föräldrarna bor i Sverige sedan tidigare.

Begränsningsregeln omfattar inte barn som adopteras. Utredningen bedömer att befintliga åldersgränser för uttag av föräldrapenning bör gälla även för den som får föräldrapenning enligt begränsningsregeln. Det innebär att för barn som är födda eller adopterade 2014 och senare gäller att föräldrapenning lämnas under högst 96 dagar från barnets fyraårsdag eller därmed likställd tidpunkt.

---

¹ statsanställda, diplomater, biståndsarbetare, utlandsstuderande m.fl. och dess familjemedlemmar

Det föreslagna yttrandet

I det föreslagna yttrandet tillstyrker kommunen utredningens förslag om en begränsningsregel av rätten till föräldrapenning. Den förändring som föreslås kan förväntas snabba på etableringen på arbetsmarknaden för föräldrar som påverkas av regelförändringen, i synnerhet för kvinnor som generellt tar ut störst andel föräldrapenning. Dessutom kan förändringen ha en positiv påverkan på barn som ingår i berörda hushåll genom att föräldrarna etableras snabbare men också för egen del om de börjar eller utökar tiden på förskola och fritidshem. Detta ger barnen större möjligheter till att integreras och lära sig svenska språket snabbare.

Nacka kommun föreslås även påpeka att kostnaderna för kommunen kommer att öka, främst inom försörjningsstöd. Förslaget har marginell betydelse på behovet av förskoleplatser i kommunen.

Bilagor

1. Yttrande Begränsningar i föräldrapenningen för föräldrar som kommer till Sverige med barn (SOU 2016:73)

Malin Westerback
Arbetsmarknadsdirektör
Arbets- och företagsenheten

Jenny Rivas
Etableringsutvecklare
Arbets- och företagsenheten